

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XV. — Izdan in razposlan dne 20. aprila 1898.

Vsebina: (Št. 49—52.) 49. Ukaz o prepovedi, uvažati saharin in pod drugimi imeni v trgovino prihajajoče podobne umetalne sladke tvarine in pa ž njimi začinjene sirupe. — 50. Ukaz o carinskem postopanju s saharinom in pa o izpremembi abecednega blagovnega spiska k carinski tarifi pri iskalnici „sirup“. — 51. Ukaz o načinih, po katerih smejo uvažati saharin lekarničarji ali veliki trgovci z lekarijskim in materijalnim blagom. — 52. Ukaz o prometu s saharinom, saharinskimi preparati in drugimi podobnimi umetalnimi sladkimi tvarinami in pa z živežem, ki je narejen z uporabo takih tvarin.

49.

Ukaz ministrstev za notranje stvari, finance in trgovino z dne 20. aprila 1898. l.

o prepovedi, uvažati saharin in pod drugimi imeni v trgovino prihajajoče podobne umetalne sladke tvarine in pa ž njimi začinjene sirupe.

V porazumu z vdeleženi kraljevimi ogrskimi ministrstvi se na podstavi člena VI. v zakonu z dne 25. maja 1882. l. (drž. zak. št. 47) prepoveduje, uvažati saharin in pod drugimi imeni (kakor so metilni saharin, sikrol, cukerin, dulcin, kristaloza itd.) v trgovino prihajajoče podobne umetalne sladke tvarine in pa ž njimi začinjene sirupe. Za podobne umetalne sladke tvarine je šteti tiste za osladbo namenjene kemične preparate, ki ne spadajo v skupino ogljenih hidratov.

Ta prepoved se vendar ne razteza na tiste množine saharina (anhydro-ortho-sulfamin-benzoë-kislina ali benzoë-kislinskega sulfinida in njegovih kemičnih zvez), katere prejmljejo lekarničarji in pa veliki trgovci z lekarijskim in materijalnim blagom po načinih, ustanovljenih s posebnimi naredbami.

Ta ukaz zadobi moč takoj.

Thun s. r.

Baernreither s. r.

Kaizl s. r.

50.

Ukaz ministrstev za finance in trgovino z dne 20. aprila 1898. l.

o carinskem postopanju s saharinom in pa o izpremembi abecednega blagovnega spiska k carinski tarifi pri iskalnici „sirup“.

V porazumu z vdeleženi kraljevima ogrskima ministrstvom se ukazuje to-le:

Po iskalnici (nastavni besedi) „Saharati“ v abecednem blagovnem spisku k carinski tarifi je vzprejeti na novo to-le iskalnico:

„Saharin t. št. 331 . . . 10 gl.

Opomnja. Saharin (anhydro-ortho-sulfamin-benzoë-kislina ali benzoë-kislinski sulfinid in njegove kemične zveze) prihaja v trgovino včasih takšen v obliki belega ali rumenkastobelega prahu, včasih pa, ker se nered raztopi, pomešan z dvojnatoogljenevokisljim natronom ali pa tudi v malih stisnjenih tablicah (saharinovi preparati). Spoznava se po zelo močnem, dolgo še delujočem sladkem okusu in po raztopnosti v nakisanem eterju.

Uvažati saharin (saharinove preparate) je, izvzemši množine, ki jih prejmljejo lekarničarji in pa veliki trgovci z lekarijskim in materijalnim blagom po načinih, ustanovljenih v ukazu z dne

20. aprila 1898. l. (drž. zak. št. 51, ukazn. št. 59), prepovedano po drž. zak. št. 49., ukazn. št. 57 iz leta 1898.

Vse pod drugimi imeni (kakor so metilni saharin, sikrol, cukerin, dulcin, kristaloza itd.) v trgovino prihajajoče podobne umetalne sladke tvarine uvažati je brezpogojno prepovedano po drž. zak. št. 49, ukazn. št. 57. iz l. 1898.

Za podobne umetalne sladke tvarine je šteti tiste za osladbo namenjene kemične preparate, ki ne spadajo v skupino ogljenih hidratov.

— saharinovani sirupi, gl. Sirup.“

V abecednem blagovnem spisku k carinski tarifi je pred opomnjo k iskalnici „Sirup“, izpremenjeni z ukazom z dne 23. novembra 1896. l. (drž. zak. št. 213), vtekniti kot nov odstavek:

„ — saharinovani

ob uvozu brezpogojno prepovedani po drž. zak. št. 49, ukazn. št. 57 iz leta 1898.“

Po odstavku b) te opomnje je na novo vzprejeti ta odstavek:

„Za saharinovane sirupe je šteti vse sirupe, kateri obsegajo saharin ali druge podobne umetalne sladke tvarine.“

V drugem odstavku te opomnje je po besedah: „sirup, skrobni cukur, grozdni cukur tekoč“ namesto „t. št. 20“ postaviti „t. št. 19 in 20“.

Ta ukaz zadobi moč takoj.

Kaizl s. r.

Baernreither s. r.

51.

Ukaz ministrstev za notranje stvari, finance in trgovino z dne 20. aprila 1898. l.

o načinih, po katerih smejo uvažati saharin lekarničarji ali veliki trgovci z lekarijskim in materialnim blagom.

V porazumu z vdeleženimi kraljevimi ogrskimi ministrstvi se z ozirom na ministrstveni ukaz z dne 20. aprila 1898. l. (drž. zak. št. 49) izdajejo za uvažanje saharina (anhydro-ortho-sulfamin-benzočislina ali benzočislinskega sulfonida in njegovih kemičnih zvez) po lekarničarjih ali velikih trgovcih z lekarijskim in materialnim blagom nastopna določila:

Lekarničarji ali veliki trgovci z lekarijskim in materialnim blagom, kateri namerjajo prejeti saha-

rin iz unanjih dežel, morajo ob uvozu donesti dovolilo političnega deželnega oblastva, katero si morajo izprositi za vsaki primer posebej in katero mora obsegati te-le povedbe;

1. Ime in stanovališče pošiljača, število nalezivo in kosmato težo tovorcev in pa čisto težo saharina, ki ga hočejo vpeljati, nadalje povedbo oblike, v kateri se uvažata.

2. Oznamenilo carinskega urada, čez katerega se uvede.

3. Ime, stanovališče in opravilo prejemnika.

Brez takega po predpisu izdanega dovolila se ne sme izvršiti odprava. Dovolilo velja samo za carinski urad, imenovan v njem, kateri je mora odzveti in uporabiti za prilogo vpisniku.

Kadar se pokažejo pri carinskem uradu kakšne pomiselki, ni-li opraviti z drugimi umetalnimi sladkimi tvarinami, in ne s saharinom, tedaj je pred odpravo odrediti preiskavo vzorca po c. k. kmetijsko-kemičnem poskuševališču na Dunaju.

Kadar bi, da-si se donese po predpisu izdano dovolilo, vendar nastali dvomi o tem, sme-li adresat prejemati saharin, je sicer opraviti odpravo, toda carinski urad mora to naznaniti političnemu deželnemu oblastvu, da se ugotovi, da ni bilo nobene zle rabe.

Precej ko dojde pošiljka, jo mora prejemajoči lekarničar ali veliki trgovec z lekarijskim in materialnim blagom vpisati z natančno povedbo dneva dohoda, pošiljača, vrste pakovala čiste teže in pa oblike, v kateri je bil saharin vpeljan, kot prejem v vpisnik, ki ga je pisati za prejem in izdajo.

Carinsko listino je priložiti vpisniku kot prilogo. Lekarničarji morajo nadalje v tem vpisniku postaviti med prejemke od domačih velikih trgovcih z lekarijskim in materialnim blagom dobljene množine saharina s povedbo dneva, katerega, osebe, od katere, in oblike, v kateri so prejeli saharin, in pa njega čisto težo.

Mimo tega morajo kakor lekarničarji, tako tudi veliki trgovci z lekarijskim in materialnim blagom do 1. dne julija 1898. l., to je do začetka veljavnosti ministrstvenega ukaza z dne 20. aprila 1898. l. (drž. zak. št. 52 o prometu s saharinom v domači deželi), postaviti v tem vpisniku množine saharina, kar jih že imajo ali so jih dobili do tega časa v domači deželi, med prejemke, množine pak, ki se oddajo, med izdatke. Dne 1. julija 1898. l., katerega začne veljati navedeni ukaz, je skleniti vpisnike.

Počenshi s tem časom morajo lekarničarji in pa veliki trgovci z lekarijskim in materialnim blagom množine saharina, ki jih oddajo vpravičenim prejemnikom, zavodom ali obrtnikom (oziroma lekar-

ničarjem), odpisati v vpisniku s povedbo časa oddaje, prejemnika, čiste teže in oblike, v kateri je bil saharin oddan.

Lekarničarji morajo nadalje množine saharina, uporabljene za narejo zdravil in dijetetičnih lekov ali saharinovitih preparatov, ki se oddajo v ročni prodaji, postaviti v vpisniku med izdatke sumarno s čisto težo.

C. k. finančna deželna oblastva morajo s 1. dnem januarja 1899. leta počenši 1. dne januarja in 1. dne julija vsakega leta predlagati c. k. finančnemu ministrstvu izkaz o množinah saharina, odpravljenih v zadnjem polletju pri c. k. carinskih uradih za lekarničarje in vélike trgovce z lekarijami.

Ta izkaz mora obsegati za posamezne pošiljke povedbo pošiljača, prejemnika, kosmate in čiste teže, nadalje obliko, v kateri je bil saharin vpeljan, in pa povedbe prejemnega dovolila.

Ta ukaz zadobi moč takoj.

Thun s. r.

Kaizl s. r.

Baernreither s. r.

52.

Ukaz ministrstev za notranje stvari, trgovino in poljedelstvo z dne 20. aprila 1898. l.

o prometu s saharinom, saharinskimi preparati in drugimi podobnimi umetalnimi sladkimi tvarinami in pa z živežem, ki je narejen z uporabo takih tvarin.

Na podstavi §. 7. v zakonu z dne 16. januarja 1896. l. (drž. zak. št. 89 iz l. 1897.) o prometu z živežem in nekimi porabnimi (potrošnimi) rečmi se glede na uporabljanje saharina in saharinskih preparatov (anhydro-ortho-sulfamin-benzoëkisline ali benzoëkislinkega sulfida in njegovih kemičnih zvez), potem drugih, pod raznimi imeni (kakor so: metilni saharin, sikrol, dulcin, kristaloza, cukerin itd.) v trgovino prihajajočih podobnih umetalnih sladkih tvarin izdajejo nastopna določila:

§. 1.

Uporabljati saharin in saharinske preparate in pa podobne umetalne sladke tvarine pri obrtnem narejanju živeža (hranil in užitnin), potem spečavati in prodajati saharin in saharinske preparate in

pa podobne umetalne sladke tvarine, potem živež, ki je oslajen s primesjo takih tvarin, v domači deželi, je prepovedano, s pridržkom izjem, ustanovljenih v nastopnih določilih.

Za podobne umetalne sladke tvarine po zmislu prepovedi, izrečene v odstavku 1., je šteti take za osladbo namenjene kemične preparate, kateri ne spadajo v skupino ogljenih hidratov.

§. 2.

Uporabljanje saharina pri narejanju zdravil in dijetetičnih lekov, pridržanem lekarničarjem in pa lekarničarjem po zdravniškem zapisu ali v ročni prodaji dovoljena oddaja preparatov, ki imajo saharin v sebi, ne spada pod prepoved, izrečeno v §. 1.

Lekarničarjem je nadalje dovoljeno, takim odjemavcem, katerim je po zdravniški odredbi priporočeno uporabljati saharin pri domačem pripravljanju živeža, oddajati saharin proti pokazu tega zdravniškega odredila, ne da bi bil v to potreben poseben zdravniški zapis za vsaki primer posebej.

§. 3.

V zdravniškem odredilu, omenjenem v §. 2., je povedati ime osebe, kateri je treba prejemati saharin, dobo, kako dolgo ji je prejemati saharin za domače pripravljanje živeža, in približno množino potrebovanega saharina, in to preračunjeno po mesecih tudi tedaj, kadar se razteza prejetanje saharina na večo dobo.

Trajna doba veljavnosti tega zdravniškega odredila znaša tri leta največ.

§. 4.

Lekarničarji morajo pisati posebno knjigo zabeležnico o oddajanju saharina na podstavi določila §. 2., drugega odstavka; v nji je postaviti na videž osebo, kateri, čas, kedajse je oddal saharin, nazivalo oblike, v kateri se je oddal, in množino njegovo s povedbo datuma zdravniškega odredila in imena zapisujočega zdravnika.

§. 5.

Na pripravljanje hrane za osebe, ki so v strežbi v bolnišnicah, lečiliščih, zdravilnicah in podobnih z dovolilom oblastva za zdravljenje obstoječih zavodih, se ne uporablja v §. 1. izrečena prepoved.

Za zdravilišča, v katerih je pri zdravilni dieti opustiti uživanje ogljenih hidratov, oziroma s cukrom oslajenih jedi, pijač in užitnin, sme politično deželno oblastvo, zaslišavši deželni zdravstveni svet,

obrnikom, ki se pečajo z napravljanjem in oddajanjem jedi in pijač gostom zdravlencem (gostilničarski in krčmarski obrt), na zaprosbo dovoliti proti preklicu oprostilo od prepovedi, izrečene v §. 1.

To oprostilo se ne sme podeliti za daljšo dobo kakor tri leta, pa se sme potem zopet obnoviti.

§. 6.

Uporabljati saharin pri obrtnem narejanju in prodajanju pekarskega in konditorskega blaga za potrebo oseb, katerim je uživanje tako pripravljenih reči ukazal zdravnik, je dopustno samo proti posebnemu dovolilu, katero daje politično deželno oblastvo. Preden se dá to dovolilo, je zaslišati deželni zdravstveni svet o njega potrebnosti. Dovolilo se sme dati samo zaupanja vrednim, po dohodarstvenem uradu ne kaznovanim obrtnikom proti vsakočasnemu preklicu na dobo treh let največ, pa se sme potem zopet obnoviti.

§. 7.

S pristavljenim saharinom napravljeno pecivo ali tako konditorsko blago se sme oddajati samo takim odjemavcem, ki izrečno zahtevajo tako pripravljene reči.

Obrtni podjetnik, kateremu se je dalo dovolilo po §. 6., mora, preden začne obrtoma narejati blago s pristavljenim saharinom, in nadalje pred začetkom vsakega leta zaprositi pri političnem oblastvu I. stopinje, naj se mu da dovolilo za prejemanje po mesecih preračunjene potrebovane množine saharina z oznamenilom oblike, v kateri, potem firme in stojališča vélikega trgovca z lekarijskim in materijalnim blagom, od katerega ga bo prejemal.

Dovolilo daje imenovano oblastvo z ozirom na krajno potrebo in z izrečnim oznamenilom vélikega trgovca z lekarijskim blagom, pri katerem je prejemati saharin, na dobo enega leta največ.

V prodajalnih prostorih je hraniti z uporabo saharina narejeno pekarsko in konditorsko blago na posebnih skladih, katere je ločiti od skladov za hrambo drugega pekarskega blaga.

S saharinom narejeno pekarsko in konditorsko blago se mora oddajati odjemavcem v unanjih ovi-jalih ali posodah, katere imajo na očitnem mestu natančen, neizbrisen napis „Saharinska reč“.

§. 8.

Vélikei trgovci z lekarijskim in materijalnim blagom smejo oddajati saharin samo lekarničarjem, zavodom, oznamenjenim v §. 5., prvem odstavku, dalje takim obrtnikom, kateri se izkažejo s še veljavnim dovolilom, danim po zmislu §. 5., odstavka drugega in tretjega, oziroma §. 7., ods'avka drugega.

O oddajanju saharina morajo pisati posebno knjigo zabeležnico, v kateri je postaviti na videž osebo, kateri, čas, kedaj, in oznamenilo oblike in množine, v kateri je bil oddan saharin.

§. 9.

Ali in v koliko se smejo izjeme, dovoljene v §§. 2. do 8. za uporablanje in prodajanje saharina, razširiti tudi na druge podobne umetalne sladke tvarine, to se pridružuje posebni odločbi in odredbi.

§. 10.

Ta ukaz stopi v veljavnost 1. dne julija 1898. l.

Thun s. r.

Kast s. r.

Baernreither s. r.